

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A.1.

α. Ορεινοί: Σχ. βιβλίο, σελ. 77:

Μία από τις δύο μεγαλύτερες παρατάξεις που σχηματίστηκαν στην εθνοσυνέλευση του 1862-1864. «Οι ορεινοί απαρτίστηκαν...των εμπόρων και των πλοιοκτητών»

β. Φεντερασιόν: Σχ. βιβλίο, σελ. 46:

«Η ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στην Ελλάδα (με το τέλος των Βαλκανικών πολέμων) μιας πόλης...στη χώρα»

γ. Πατριαρχική Επιτροπή (1918): Σχ. βιβλίο, σελ. 142-143:

«Η επιστροφή των προσφύγων στη Μικρά Ασία...της Δυτικής Μικράς Ασίας»

A.2.

α. Λάθος

β. Λάθος

γ. Σωστό

δ. Λάθος

ε. Σωστό

B.1.

α. Σχ. βιβλίο, σελ. 137:

«Μετά την υπογραφή της συνθήκης του Βουκουρεστίου τον Αύγουστο του 1913 έφθασε και το πρώτο μεταναστευτικό ρεύμα...με επέμβαση της ελληνικής κυβέρνησης».

β. Σχ. βιβλίο, σελ. 140:

«Την περίοδο 1919-1921...ακολούθησαν Αρμένιοι και Ρώσοι».

B.2.

Σχ. βιβλίο, σελ. 46:

«Οι διαφορές του αγροτικού προβλήματος...με κοινωνικό και ταξικό περιεχόμενο ».

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ.1.

α) Σχ. βιβλίο, σελ. 149-150:

«Στις 24 Ιουλίου 1923 υπογράφηκε...από τη Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής».

Οι παραπάνω πληροφορίες επιβεβαιώνονται και από το **Κείμενο Α**, σύμφωνα με το οποίο οι μικρασιάτες Έλληνες πληροφορήθηκαν για τη συμφωνηθείσα Ανταλλαγή από απεσταλμένους της Μικτής Επιτροπής. Συγκεκριμένα αυτοί, αφού πρώτα κατέγραψαν τα ονόματα και τις περιουσίες τους, τους προέτρεψαν να εκποιήσουν ό,τι μπορούσαν από την κινητή τους περιουσία και τα υπόλοιπα να τα μεταφέρουν στην Ελλάδα. Μάλιστα, η Επιτροπή έδωσε τη δυνατότητα σε όσους είχαν εκτουρκιστεί να ακολουθήσουν τους ανταλλάξιμους.

Σχ. βιβλίο, σελ. 150-151:

«Η συμφωνία αυτή για ανταλλαγή...επίμαχων περιοχών».

Σχ. βιβλίο, σελ. 152:

«Με βάση το άρθρο 11 της Σύμβασης...της ακίνητης περιουσίας των ανταλλαξίμων».

β) Σχ. βιβλίο, σελ. 151-152:

«Όταν έγινε γνωστή η υπογραφή της Σύμβασης...την εσωτερική μεταρρύθμιση και ανάπτυξη».

Αναλυτικότερα, το **Κείμενο Β** καταγράφει τις επιδιώξεις του Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ στο πνεύμα της πολιτικής του κινήματος των Νεότουρκων από το 1908 που στόχευε στην εκρίζωση των μη μουσουλμανικών πληθυσμών από τα τουρκικά εδάφη με οποιονδήποτε τρόπο. Αυτό το ενδεχόμενο δημιουργούσε ανησυχία στην ελληνική πλευρά για τη μελλοντική διπλωματική δυνατότητα να ζητήσει την απομάκρυνση των μουσουλμάνων Τούρκων της Ελλάδας, γεγονός που την οδήγησε στην αποδοχή της Ανταλλαγής.

Αυτό ενισχύεται και από τις πληροφορίες που μας παρέχει το **Κείμενο Γ** όσον αφορά στη στάση του Βενιζέλου ως επικεφαλής της ελληνικής διαπραγματευτικής ομάδας. Η διπλωματική οξυδέρκεια του Βενιζέλου ήδη από τον πρώτο διωγμό του 1914 καθόρισε τον τρόπο διαχείρισης του προσφυγικού προβλήματος μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή. Γι' αυτόν τον λόγο επωμίστηκε ο ίδιος την ευθύνη για τους επαχθείς όρους της Ανταλλαγής των πληθυσμών το 1923.

Σχ. βιβλίο, σελ. 152:

«Σύμφωνα (με την Ανταλλαγή) ήταν...των συμφερόντων του ελληνικού κράτους».

Δ.1.

Σχ. βιβλίο, σελ. 208 – 209:

«Το πιο σημαντικό πρόβλημα στο πλαίσιο της πρώτης κυβέρνησης της Κρητικής Πολιτείας ήταν η διαχείριση του εθνικού ζητήματος της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα...υπομνήματα προς τις Μεγάλες Δυνάμεις».

Σύμφωνα με το **Κείμενο Β** ο Ύπατος Αρμοστής της Κρήτης διαχειρίστηκε προσωπικά το θέμα της Ένωσης, παρακάμπτοντας τους Υπουργούς της Κρητικής Κυβέρνησης, προχωρώντας σε διπλωματικές επαφές με τους εκπροσώπους των Προστατίδων Δυνάμεων.

Σχ. βιβλίο, σελ. 209:

«Ο Βενιζέλος, βλέποντας τα πράγματα...με Έλληνες αξιωματικούς».

Οι απόψεις του Βενιζέλου για τη διαχείριση του Κρητικού ζητήματος παρατίθενται διεξοδικά στο **Κείμενο Α**. Με την ιδιότητά του ως Σύμβουλος Δικαιοσύνης, το καλοκαίρι του 1900 εξέθεσε τις απόψεις του στον Ύπατο Αρμοστή, επισημαίνοντας ότι δεν ήταν εφικτή η άμεση ένωση του νησιού με την Ελλάδα.

Υποστήριζε, λοιπόν, ότι το υπάρχον καθεστώς αρμοστείας στο νησί παρέτεινε την εξάρτησή του από τα συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων. Γι' αυτό πρότεινε ως λύση την προώθηση της πλήρους αυτονομίας του νησιού, ώστε να εξυπηρετηθούν τα εθνικά συμφέροντα και να οργανωθεί αυτόνομα η εσωτερική διοίκηση.

Αυτή η θέση του Βενιζέλου απορρίφθηκε από τον πρίγκιπα Γεώργιο καθώς ερχόταν σε αντίθεση με τις διαπραγματευτικές γραμμές του βασιλικού περιβάλλοντος της Ελλάδας που είχε και την έγκριση της ελληνικής κυβέρνησης.

Η στάση του πρίγκιπα Γεωργίου ερμηνεύεται στο **Κείμενο Β** ως αναμενόμενη, λόγω αφενός της αδυναμίας του να κατανοήσει την ανάγκη αποδέσμευσης της τύχης του νησιού από τα ξένα συμφέροντα και αφετέρου της σύνδεσής του με τα ευρωπαϊκά κέντρα. Αγνοούσε την

ύπαρξη των τοπικών παραγόντων του νησιού και δεν τους αναγνώριζε το δικαίωμα να διαχειριστούν το πολιτικό τους μέλλον.

Σχ. βιβλίο, σελ. 209:

«Η διάσταση των απόψεων...δημιούργησε βαρύ κλίμα διχασμού».

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ

Ευαγγελία Μαρδίκη
Δήμητρα Ταφίλη
Εύη Κουτσώνα

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΣΠΟΥΔΗ

- ΑΘΗΝΑ: ΣΟΛΩΝΟΣ 101 ΤΗΛ. 2103828854 – 2103845239
- ΠΑΓΚΡΑΤΙ: ΑΓ. ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ 30 ΤΗΛ. 2107520883 – 2107519429
- ΒΥΡΩΝΑΣ: ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗ 10 ΤΗΛ. 2107669192 – 2107666233
- ΠΕΙΡΑΙΑΣ: ΗΡ.ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 30 ΤΗΛ. 2107520883 – 2107519429
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΖΗΡΙΑΔΗ: Σπάτα ΤΗΛ. 2106685715 – 2106685600

www.spoudi.gr, e-mail: info@spoudi.gr
/spoudibyronas@gmail.com/spoudipeiraias@otenet.gr